

Diarienummer: GIH 2020/18
Datum: 2020-02-17
Beslutat av: Högskolestyrelsen

Budgetunderlag 2021-2023

Gymnastik- och idrottshögskolan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	3
Utbildning.....	3
Forskning.....	5
Bedömning av GIH:s ekonomiska utveckling.....	7
Lokalförsörjning	7
Investeringar i anläggningstillgångar.....	7
Räntekontot	7

INLEDNING

I enlighet med förordningen (2000:605) om budgetunderlag och årsredovisning överlämnar Gymnastik- och idrotthögskolan (GIH) budgetunderlaget för kommande treårsperiod (2019-2021). Enligt separat förordning (2002:787) för Centrum för idrottsforskning (CIF), som är placerat vid GIH, ska högskolan även inkomma med budgetunderlag för CIF. Budgetunderlag för CIF bifogas som bilaga 1.

UTBILDNING

GIH är landets enda självständiga idrotthögskola med en profil riktad mot utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå inom idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Högskolan kommer 2020 erbjuda följande programutbildningar:

1. Ämneslärarutbildning mot gymnasieskolan, idrott och hälsa samt annat ämne/specialidrott (300-330 hp)
2. Hälso pedagogprogrammet (180 hp)
3. Tränarprogrammet (120/180 hp)
4. Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare (90 hp)
5. Idrott och hälsa (120 hp)
6. Masterutbildning i idrottsvetenskap (120 hp)

Därutöver ges Sport Managementutbildningen (180 hp) i samarbete med Södertörns högskola (SH). Antagning till utbildningen sker via SH och studenterna läser totalt 90 högskolepoäng vid GIH. Sedan 2017 existerar också ett samarbete med Stockholms universitet (SU) där GIH erbjuder termins studier i idrott och hälsa för studenter vid grundlärarutbildningen med inriktning mot fritidshem samt årskurs 4-6. En motsvarande överenskommelse har tecknats med SH.

Programutbildningarna motsvarar cirka 90 % av högskolans utbildningsverksamhet, ett förhållande som förväntas bestå under överskådlig framtid. GIH erbjuder för närvarande inte någon distansutbildning. En översikt över fördelningen av helårsstudenter över program och kurser återfinns i tabell 1. Programutbildningarna vid GIH leder till yrken som framöver bedöms ha en hög efterfrågan på arbetsmarknaden. Den prognostiserade efterfrågan på ämneslärare och lärare med inriktning specialidrott bedöms vara hög under kommande år.

GIH samverkar aktivt med andra lärosäten och har flera överenskommelser om samarbeten kring nya utbildningar. Ett exempel är GIH:s samarbete med SU och SH inom ramen för ämneslärarutbildningen. GIH:s lärarstudenter har möjlighet att läsa sitt andra ämne vid SU och SH. Utbildningen i Idrott och hälsa (120 hp) möjliggör därutöver för studenter vilka studerar vid lärarutbildningen på andra högskolor att läsa sitt andra ämne vid GIH för behörighet i Idrott och hälsa i ungdomsskolan.

Även GIH:s övriga programutbildningar har stor relevans för arbetsmarknaden. Inom föreningsidrotten ökar behovet av högskoleutbildade tränare för såväl elit- som breddverksamhet. Inom hälso- och sjukvården har insikten om den fysiska aktivitetens betydelse skapat ett ökande behov av utbildade hälso pedagoger. Inom näringslivet har idrottens växande betydelse som kommersiell aktör skapat ett behov av högskoleutbildade medarbetare med kompetens inom ekonomi, event, och marknadsföring med en inriktning mot idrott, fysisk aktivitet och hälsa.

Tabell 1 – Fördelning av helårsstudenter över program och kurser 2019 *

	Antal HST **	% **
Ämneslärarutbildningen	311 (310)	41 (42)
Hälsopedagogprogrammet	136 (142)	18 (19)
Tränarprogrammet	54 (52)	7 (7)
Kompletterande pedagogisk utbildning	43 (46)	6 (6)
Idrott och hälsa	29 (16)	4 (2)
Masterutbildning i idrottsvetenskap	35 (21)	5 (3)
Sport management ***	65 (56)	8 (7)
Programutbildningar, totalt	672 (643)	89 (87)
Fristående kurser ***	84 (91)	11 (13)
Totalt	756 (736)	100 (100)
Kurser på grundnivå	641 (643)	85 (87)
Kurser på avancerad nivå	115 (91)	15 (13)
Distansutbildningar	0 (1)	0 (0,1)

* 2018 års siffror redovisas i parentes.

** Avrundat till närmaste heltal.

*** Sport managementutbildningen räknas som fristående kurs i LADOK men är ett program som ges gemensamt av GIH och Södertörns högskola. Av detta skäl räknas den i denna tabell som en programutbildning.

GIH bedömer att högskolan, utifrån nu kända förutsättningar, kommer att nå takbeloppet för perioden 2020-2022. Under de senaste åren har dock en oroande utveckling avseende söktrycket till högskolans lärarutbildningar kunnat identifieras. Detta gäller främst ämneslärarutbildningen (300-330 hp) och Hälsopedagogprogrammet. Problemet består dels i att antalet sökande minskat, dels i att genomströmningen av studenter sjunkit. Även om detta fenomen kan noteras nationellt finns det skäl att anta att särskilda förutsättningar föreligger vad gäller just lärarutbildningarna med inriktning mot idrott och hälsa.

GIH kan konstatera att en betydande del av problemet sannolikt kan härledas till utbildningens längd samt till kravet att samtliga lärare nu ska vara behöriga att undervisa i två ämnen. Framförallt genomströmningen påverkas av detta i form av att många studenter lämnar utbildningen i samband med studierna i det andra ämnet. GIH vill här också lyfta fram beslutet att utöka undervisningstiden för ämnet Idrott och hälsa i grundskolan. Detta beslut innebär en utökad efterfrågan på utexaminerade idrottslärare och ett behov av fler snabba vägar genom utbildningen. GIH vill därför återigen framföra behovet av att inrätta en ettämnesutbildning för lärare i idrott och hälsa, med möjlighet till frivillig komplettering med ett andra ämne. GIH skulle, vid en sådan förändring, vara berett att agera som försökslärosäte.

GIH avser att under 2020 inleda en översyn av högskolans programutbildningar med syfte att utveckla utbildningarnas innehåll och attraktivitet. Programmet Idrott och hälsa (120 hp) kommer under 2020 återigen att vara fullt utbyggt efter att ha ställts in under 2018. GIH kommer också under 2020 att genomföra en internationell masterutbildning med inriktning friluftsliv i samarbete med tre nordiska lärosäten. GIH arbetar parallellt med detta med att inrätta fler fristående kurser på engelska. Under 2020 kommer också GIH

att utöka samarbetet vad gäller grundläroverutbildning med inriktning årskurs 4 – 6 och friluftsliv genom att utöka antalet studenter med en ny studiegrupp. Utifrån existerande förutsättningar kan GIH dock konstatera att dessa satsningar sannolikt ryms inom ramen för existerande takbelopp.

GIH noterar dock det fortsatta behovet av att hitta snabba vägar in i läraryrket. Även om högskolan bedömer att den effektivaste vägen att uppnå detta går genom återinförandet av en ettämneshögskola vill GIH samtidigt särskilt markera att högskolan står till förfogande för framtida riktade satsningar mot läraryrket och utbildning av lärare i idrott och hälsa.

FORSKNING

GIH är landets enda högskola med en särskild profil mot området idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Vid lärosätet bedrivs idrottsvetenskaplig forskning om människan i rörelse utifrån såväl medicinska och naturvetenskapliga som humanistiska och samhällsvetenskapliga frågeställningar. På GIH finns unika möjligheter att belysa samhällsutmaningar relaterade till fysisk aktivitet utifrån fler- och tvärvetenskapliga perspektiv, där forskare med djup specialistkompetens arbetar tillsammans för att öka möjligheterna att tillämpa forskningsresultaten i samhället. Lärosätets tydliga profil mot idrott, fysisk aktivitet och hälsa innebär stora möjligheter till effektiv samverkan. Forskningen bedrivs i nära samarbete med externa partners, såväl offentliga organisationer som Skolverket och Folkhälsomyndigheten, som företag och ideella organisationer, exempelvis Riksidrottsförbundet och Svenskt friluftsliv.

Forskningen tar sin utgångspunkt i samhällsutmaningar som relaterar till de tre kunskapsområden som pekas ut i GIH:s strategiska plan för åren 2019-2023: organiserad idrott och prestationsutveckling, skolämnet idrott och hälsa samt fysisk aktivitet, hållbarhet och hälsa. Samtliga dessa områden har det gemensamt att de berörs av omvälvande samhällsförändringar som påverkar villkoren för människor att delta och deras möjligheter att vara fysiskt aktiva. Bland de samhällsförändringar som har stor betydelse för fysisk aktivitet märks exempelvis avregleringen av skolan, kommersialiseringen av ungdomsidrotten och ett ökat individuellt ansvar för hälsa och välbefinnande.

Inom området organiserad idrott och prestationsutveckling, som berör barn- och ungdomsidrott såväl som vuxenidrott samt elitidrott såväl som breddidrott, bedrivs forskning ur ett brett perspektiv från prestationsutveckling till hälsa och fostran. Även frågor om idrottskulturens tillgänglighet och möjligheter till inflytande är betydelsefulla. Tävlingsidrottens prestationsspiral medför att verksamheten blir alltmer "kunskapsintensiv" och i hög grad lutar sig mot forskning till exempel inom biomekanik, fysiologi och psykologi. Inom barn- och ungdomsidrotten har den traditionellt bedrivna föreningsidrotten kommit att kompletteras med kommersiellt drivna verksamheter, vilket medfört att frågor om tillgänglighet och inflytande aktualiserats, särskilt som föreningsidrotten ofta förknippats med ledord som "idrott för alla" och demokratifostran. En viktig fråga är därför vad barn- och ungdomsidrottens kommersialisering har inneburit för alla barns möjligheter att delta och att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem, i enlighet med Barnkonventionen. Forskningen inom detta område bedrivs huvudsakligen utifrån pedagogiska och sociologiska frågeställningar.

Området skolans idrott och hälsa präglas av en livlig debatt om barns och ungas behov av rörelse och den fysiska aktivitetens betydelse för hälsa, lärande och skolframgång. Såväl

debatt som initiativ i skolan genomsyras dels av en rad antaganden om betydelsen av fysisk aktivitet som många gånger saknar ett vetenskapligt stöd, dels av tämligen snäva och ofta instrumentella perspektiv på fysisk aktivitet. Samtidigt finns tecken på att skolans avreglering starkt påverkat möjligheterna för skolelever att vara fysiskt aktiva på ett meningsfullt sätt under skoldagen, bland annat på grund av avsaknad av exempelvis skolgårdar och ändamålsenliga lokaler för idrott och hälsa. Annan forskning pekar vidare på en tendens till ökad social stratifiering inom skolsystemet. Detta påverkar sannolikt även villkoren för fysisk aktivitet eftersom forskning om social stratifiering inom frivilligt vald idrott och motion indikerar starka sociala mönster när det gäller deltagande i fysisk aktivitet. Inom detta område utgår forskningen ofta från frågeställningar inom alltifrån exempelvis epidemiologi, fysiologi och kognitiv neurovetenskap till didaktik, pedagogik och historia.

Forskning inom området fysisk aktivitet, hållbarhet och hälsa är inne i ett mycket intensivt skede, med en snabb kunskapsbildning om den fysiska aktivitetens betydelse för hälsa och människors möjligheter att bedriva fysisk aktivitet på ett hållbart sätt. Frågor om den fysiska aktivitetens betydelse för hälsan har kommit att kompletteras av frågor om stillasittande. Många studier indikerar ett ökat stillasittande bland stora delar av befolkningen, bland äldre såväl som bland yngre, och det finns ett stort behov av ökad kunskap om stillasittandets inverkan på hälsan. Forskningen vid GIH tar sikte på hälsofrämjande faktorer, men är också involverad i studier kring den fysiska aktivitetens roll i sjukdomsförebyggande och rehabiliterande syfte. Forskningen inom området utgår ofta från frågeställningar inom exempelvis epidemiologi, fysiologi och hälsopsykologi. Den avgörande betydelsen av fysisk aktivitet för hälsa innebär vidare ett ökat behov av forskning kring möjligheterna för människor att bedriva fysisk aktivitet i hälsofrämjande syfte och under hållbara förhållanden. Forskningen inom området utgår från frågeställningar inom exempelvis folkhälsa, miljövetenskap och sociologi.

Samhället står inför stora utmaningar. Vid GIH finns en livlig forskningsverksamhet inom ovanstående tre betydande kunskapsområden, ofta med fler- eller tvärvetenskaplig prägel, där forskningsresultaten publiceras i välrenommerade vetenskapliga tidskrifter. Detta till trots sker forskningen med begränsade resurser, vilket medför utmaningar att vidareutveckla lärosätets multidisciplinära spetskompetens på ett långsiktigt och systematiskt sätt och med den flervetenskapliga bredd som krävs för att forskningsresultaten ska kunna erbjuda ändamålsenliga tillämpningar i samhället. En förstärkning av lärosätets forskningsinfrastruktur krävs för att möjliggöra större externa ansökningar, exempelvis till Horizon 2020. Därtill finns vid lärosätet endast begränsade resurser till kommunikation av forskningsresultat och samverkan med det omgivande samhället. Ett tillskott av medel i syfte att tillämpa nya forskningsresultat inom exempelvis hälsofrämjande verksamheter, utbildning samt tävlingsidrott och annan organiserad idrott på fritiden. GIH äskar därför om ett ökat anslag för att långsiktigt kunna bygga upp stabila forskningsenheter som över tid kan bedriva systematisk och långsiktig forskning inom de tre kunskapsområdena organiserad idrott och prestationsutveckling, skolämnet idrott och hälsa samt fysisk aktivitet, hållbarhet och hälsa. Verksamheten vid dessa forskningsenheter ska utgå från en solid forskningsinfrastruktur och ske i nära samverkan med aktörer utanför akademien, så att forskningsresultaten på bästa sätt kan bidra till samhällsutvecklingen.

GIH har under perioden 2018-2019 erhållit en förstärkning av basanslaget motsvarande knappt 4 mkr. Detta resurstillskott är otillräckligt för att hantera de behov som högskolan redovisat ovan. GIH önskar därför en resursförstärkning för forskningsverksamheten i enlighet med vad ursprungligen formulerades i högskolans remissvar i samband med

arbetet med forskningspropositionen: ett utökat forskningsanslag om 10 mkr från och med 2021 samt ytterligare 5 mkr 2021. En sådan satsning skulle möjliggöra för GIH att bygga upp en forskningsinfrastruktur utifrån de behov som beskrivits ovan.

BEDÖMNING AV GIH:S EKONOMISKA UTVECKLING

GIH har under de senaste åren genomgått en kraftig expansion av verksamheten. Denna utveckling har varit nödvändig för att skapa en rättssäker och stabil myndighetsorganisation men också inneburit utmaningar avseende lokal- och kompetensförsörjning. GIH bedömer det dock som angeläget att denna utveckling fortsätter under de kommande åren och planerar för en fortsatt tillväxt framförallt inom den bidragsfinansierade forskningen.

GIH planerar för kontrollerade underskott om ungefär 2 mkr per år under perioden 2021-2023. Orsaken är att GIH har utökat sina lokalytor genom renoveringen av en fastighet belägen på campusområdet. Underskotten ska finansieras genom nyttjande av GIH:s ackumulerade myndighetskapital.

Lokalförsörjning

GIH kommer under 2020 att slutföra en större ombyggnad av en av högskolans fastigheter. En sådan tillbyggnad är nödvändig med anledning av de nya anslag som GIH erhållit för utbildning och forskning. GIH:s avsikt är att finansiera de tillkommande kostnader som följer av denna ombyggnation genom att tillföra myndighetskapital. GIH bedömer att drygt 20 mkr av disponibelt myndighetskapital kommer att tas i anspråk för att hantera tillkommande kostnader under hyresavtalets längd (10 år). GIH prognostiserar att dessa kostnader kommer att uppstå från och med kvartal 2 år 2020 då ombyggnationen ska vara färdigställd och hyresavtalet därmed aktiveras.

Renoveringen av GIH-badet slutfördes i juli 2019. GIH har sedan dess hyrt timmar i GIH-badet för simundervisningen efter en överenskommelse med Stockholms stad.

Investeringar i anläggningstillgångar

GIH bedömer att de investeringar som kommer följa av ovan nämnda ombyggnation kommer att rymmas inom ramen för existerande låneram. GIH önskar därför bibehållen låneram för 2021.

Räntekontot

GIH föreslår ett oförändrat kreditutrymme på räntekontot.

Bilaga till direktiv till budgetunderlag för verksamhet
vid universitet och högskolor

Tabell 1

	2019	2020	2021	2022	2023
Total budget	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	134 861	143 136	144 009	144 010	144 010
Avgifter	11 803	7 323	8 230	8 230	8 230
Bidrag	26 610	25 376	27 721	29 491	30 940
Finansiella intäkter	25	28	48	102	144
Summa intäkter	173 299	175 863	180 008	181 832	183 324
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-110 836	-116 405	-114 605	-115 805	-117 205
Lokaler	-26 401	-27 163	-28 724	-28 724	-28 724
Drift/Övrigt	-35 175	-34 922	-35 222	-35 822	-35 972
Avskrivningar	-2 415	-2 667	-3 750	-3 750	-3 750
Finansiella kostnader	-311	-326	-251	-255	-259
Summa kostnader	-175 137	-181 483	-182 551	-184 355	-185 909
<i>Verksamhetsutfall</i>	-1 838	-5 620	-2 544	-2 523	-2 586
Transfereringar	0	0	0	0	0
<i>Årets kapitalförändring/ Årets resultat</i>	-1 838	-5 620	-2 544	-2 523	-2 586
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring) ²	37 742	32 122	29 578	27 055	24 469
Utgående oförbrukade bidrag	24 004	19 000	19 000	20 200	20 700

Kommentarer:

Hyseskostnaden stiger från 2020 när Tegelhögen byggs om.

I samband med detta sker investeringar i fastighet, möbler mm vilket även ökar avskrivningskostnader
GIHs ambition är att öka bidragsfinansierad forskning.

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

² För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

	2019	2020	2021	2022	2023
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Takbelopp ¹	105 975	111 379	112 252	112 253	112 253
Beräknad avräkning ² (A)	105 975				
Särskilda åtaganden (B)					
Anslag (A+B)	105 975	111 379	112 252	112 253	112 253
Avgifter	11 289	6 593	7 500	7 500	7 500
Bidrag	330	852	500	500	500
Finansiella intäkter	13	24	40	60	60
Summa intäkter³	117 608	118 849	120 292	120 313	120 313
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-70 761	-75 976	-73 676	-73 676	-73 676
Lokaler	-22 571	-23 195	-24 599	-24 599	-24 599
Drift/Övrigt	-25 332	-21 669	-21 969	-21 969	-21 969
Avskrivningar	-1 134	-1 352	-1 825	-1 825	-1 825
Finansiella kostnader	-172	-282	-250	-250	-250
Summa kostnader	-119 970	-122 473	-122 319	-122 319	-122 319
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	-2 363	-3 625	-2 027	-2 006	-2 006

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2020 i 2020 års prisnivå

² Beräknad avräkning av anslag för grundutbildning bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

2019 2020 2021 2022 2023

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	28 886	31 757	31 757	31 757	31 757
Avgifter	513	730	730	730	730
Bidrag	26 281	24 524	27 221	28 991	30 440
Finansiella intäkter	11	4	8	42	84
Summa intäkter	55 691	57 014	59 716	61 519	63 011
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-40 075	-40 429	-40 929	-42 129	-43 529
Lokaler	-3 830	-3 968	-4 124	-4 124	-4 124
Drift/Övrigt	-9 843	-13 253	-13 253	-13 853	-14 003
Avskrivningar	-1 281	-1 315	-1 925	-1 925	-1 925
Finansiella kostnader	-139	-44	-1	-5	-9
Summa kostnader	-55 167	-59 010	-60 232	-62 036	-63 590
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	524	-1 996	-517	-517	-580

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2020 i 2020 års prisnivå.

Anslaget är minskat med den del som avser CIF då det anslaget är en transferering.

GIHs ambition är att öka andelen bidragsfinansierad forskning.

5098,04382 -702,88 4395,47

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar ¹	2019	2020	2021	2022	2023
	ÅR -1 Utfall	År 0 Prognos	År 1 Ber.	År 2 Ber.	År 3 Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	5 997	6 313	10 338	11 088	11 838
Beräknad nyupplåning	2 737	6 725	4 500	4 500	4 500
<i>varav investeringar i immateriella anläggnings-tillgångar</i>	0	0	75	0	0
Beräknad amortering	-2 421	-2 700	-3 750	-3 750	-3 750
UB lån i Riksgäldskontoret	6 313	10 338	11 088	11 838	12 588
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	6 313	10 338	11 088	11 838	12 588
Föreslagen låneram	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Beräknad ränteutgift	15	0	-111	-118	-126
Ränteantaganden för nyupplåning (%)		0,0%	0,1%	0,5%	1,0%
Summa räntor och amorteringar	-2 406	-2 700	-3 861	-3 868	-3 876
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

Finansiering av räntor och avskrivningar					
1602037 001 Takbelopp	1 134	1 300	1 761	1 763	1 765
1602038 001 Basresurs	1 272	1 400	2 100	2 105	2 111
Summa finansiering	2 406	2 700	3 861	3 868	3 876

Med anledning av ett eventuell framtida nyttjande av en byggnad som tidigare inrymt laboratorier i rörelselära önskar GIH ha kvar 20 mkr i låneram.

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 5 Verksamhetsinvesteringar

	2019	2020	2021	2022	2023
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m	346	0	0	0	0
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m	2 466	6 725	4 500	4 500	4 500
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar					
Summa verksamhetsinvesteringar	2 812	6 725	4 500	4 500	4 500
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap 1 § kap.förordn)	2 812	6 725	4 500	4 500	4 500
Bidrag (2 kap 3§ kapförordn)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap 5§ kapförordn)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)					
Summa finansiering	2 812	6 725	4 500	4 500	4 500

Tabell 6 Lokalförsörjning	2019	2020	2021	2022	2023
Redovisning av lokaler (mnkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
– föregående års utgång	12323	12323	12923	12923	12923
– ökning under året		600	0	0	0
– minskning under året	0	0	0	0	0
– vid årets utgång (A)	12323	12923	12923	12923	12923
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	344	257	299	349	399
– nyinvesteringar	0	150	150	150	150
– avskrivningar	-87	-108	-100	-100	-100
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B)²	22 584	24 329	25 874	25 874	25 874
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	1833	1883	2002	2002	2002
Lokalkostnader (C)	25 500	26 035	27 735	27 735	27 735
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁴	2069	2015	2146	2146	2146
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader	14,56%	14,35%	15,19%	15,04%	14,92%

Från HT 2020 tillkommer hyra Tegelhögen (ca 1 545 tkr) samt driftskostnader (ca 300 tkr).

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusiva avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Beräknas som C/A.

Tabell 7 Avgifter

(tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
År -1	4637	-4917	-279
<i>varav tjänsteexport</i>			
År 0	2200	-2300	-100
<i>varav tjänsteexport</i>			
År 1	800	-700	100
<i>varav tjänsteexport</i>			

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
År -1				
År 0				
År 1				

¹ Intäkter som inte får disponeras

Avgiftsintäkter enligt §§ 4 och 15 avgiftsförordningen ska inte redovisas.

Centrum för idrottsforskning budgetunderlag 2021–2023

Sammanfattning av CIF:s budgetunderlag 2021–2023

Centrum för idrottsforskning (CIF) föreslår en utökad treårig satsning på idrottsforskning som syftar till en hållbar framtid för miljön och för hälsan. CIF föreslår därmed ett kunskapslyft inom följande områden: miljö och idrott, barn- och ungdomsidrott och ökad fysisk aktivitet. Kunskapslyftet bidrar till Agenda 2030 och de globala målen samt den nya folkhälsopolitiken vars fokus är jämlik hälsa och att främja ökad fysisk aktivitet. Inom dessa områden behövs mer kunskap för att nya satsningar ska bli effektiva och hållbara över tid. Till detta kunskapslyft föreslår CIF att regeringen avsätter 18 miljoner kronor under den kommande treårsperioden.

Ett av statens idrottspolitiska mål är att stärka idrotters internationella konkurrenskraft. För detta syfte har Riksidrottsförbundet (RF) gjort en utökad satsning på riksidrottsuniversitet och elitidrottsvänliga lärosäten. I denna satsning ingår även en utvecklingsdel där praktisknära idrottsforskning är en viktig komponent och där CIF ser att bland annat forskningen om kvinnor och idrott behöver stärkas. I ett led att stärka den praktisknära idrottsforskningen föreslår CIF att regeringen satsar ytterligare 3 miljoner kronor inom en kommande treårsperiod.

CIF föreslår sammantaget en utökad satsning på idrottsforskning med 21 miljoner år 2021-2023 och att denna satsning permanentas med syftet att säkerställa en hållbar utveckling. Satsningarna föreslås ske i nära dialog med den svenska idrottsrörelsen.

De föreslagna satsningarna innebär att CIF äskar en succesiv utökning av anslaget med sju miljoner per år under tre år. Detta innebär att det sammanlagda anslaget från Utbildningsdepartementet och Kulturdepartementet höjs från 27 miljoner till 48 miljoner år 2023.

Tabell 1: Sammanställning av föreslagna utökade satsningar på sammanlagt 21 miljoner kronor till ett kunskapslyft inom tre områden: miljö och idrott, barn- och ungdomsidrott och ökad fysisk aktivitet samt praktisknära idrottsforskning.

	Miljö och idrott	Barn- och ungdomsidrott	Ökad fysisk aktivitet	Praktisknära forskning
2021	2 mkr	2 mkr	2 mkr	1 mkr
2022	2 mkr	2 mkr	2 mkr	1 mkr
2023	2 mkr	2 mkr	2 mkr	1 mkr
SUMMA	6 mkr	6 mkr	6 mkr	3 mkr

Idrottsforskning i Sverige

Centrum för idrottsforskning (CIF) strävar efter att vara den ledande forskningsfinansiären inom idrott och fysisk aktivitet. Vi vill genom bättre kunskap bidra till att såväl öka den fysiska aktiviteten i befolkningen som att förbättra förutsättningarna för både barn- och ungdomsidrott och elitidrott i Sverige. Områden som studeras är allt från elitidrott till barns och ungas fysiska aktivitet och välbefinnande till äldres fysiska aktivitet och veteranidrott. Idrottsforskning omfattar således ett brett spektrum av ämnesområden såsom idrottshistoria, idrottspedagogik, idrottssociologi, idrottspsykologi, idrottsfysiologi, skadeprevention och rehabilitering av skador med mera.

CIF är den enda centrala aktören i Sverige med kompetens och erfarenhet om forskning och uppföljning inom området idrott och fysisk aktivitet. Därtill är vi den enda organisationen som samlat representerar hela den idrottsvetenskapliga forskningen i Sverige. CIF har också en nära dialog med idrottsrörelsen kring dessa frågor. CIF är därmed rustat att ta ett utökat ansvar för forskning inom idrott och fysisk aktivitet under förutsättning att mer medel tilldelas.

Under år 2020 bidrar den svenska staten med cirka två miljarder kronor till idrottsrörelsen. Syftet med statens bidrag till RF är bland annat att ge alla lika förutsättningar till att delta, ge positiva effekter i form av demokrati, jämställdhet och sunda etiska ideal och även förbättra folkhälsan. Utöver de två miljarder som staten satsar på idrott så avsätter Sveriges kommuner drygt 10 miljarder kronor per år.

År 2020 får CIF sammanlagt 27,6 miljoner varav cirka 7,6 miljoner kronor kommer från Utbildningsdepartementet och 20 miljoner kronor från Kulturdepartementet via RF. CIF vill betona att resurserna är, i relation till de satsningar som görs och det behov som finns, mycket små.

Internationell utblick

Runt om i världen satsas idag stora belopp på idrotts- och hälsorelaterad forskning. Nederländerna avsatte under åren 2012–2016 nästan 100 miljoner kronor till ett forskningsprogram om "Sport and Exercise" vars syfte var att stärka forskningen kring idrott och fysisk aktivitet och utveckla relevant och hållbar kunskap för idrotten. I november 2018 gjordes en ny utlysning på över 46 miljoner kronor med specifika fokusområden inom "Sport and Exercise".

I Norge utsåg Kulturdepartementet år 2011 fyra olika forskningscentra som har till uppgift att fokusera på områdena: idrottsskadeforskning, barn- och ungdomsidrott, idrottsanläggningar och teknologi samt prestationsutveckling för både bredd- och elitidrott. Sammanlagt avsattes 16 miljoner kronor till denna satsning. Andra exempel i Norge under 2019 är 42 miljoner norska

kronor som satsas på att forska om damfotboll samt en satsning på forskning om kvinnor inom uthållighetsidrotter med 33 miljoner.

Under år 2015 annonserades att amerikanska National Institutes of Health genomför sin största satsning någonsin vad gäller forskning om fysisk aktivitet (<http://www.nih.gov/news/health/jun2015/nih-11.htm>). Detta är en femårig satsning i USA på 170 miljoner USD, för att förstå de bakomliggande biologiska mekanismerna till hur fysisk aktivitet förbättrar hälsan och förhindrar sjukdom.

Kunskapslyft för en hållbar miljö och hälsa inom tre områden

CIF föreslår ett kunskapslyft inom de tre områdena miljö och idrott, barn- och ungdomsidrott och ökad fysisk aktivitet. Områden som CIF har identifierat som extra prioriterade de kommande tre åren. Alla dessa tre områden ligger också i linje med Agenda 2030 och de globala målen. Till dessa kunskapslyft föreslår CIF att regeringen under en treårsperiod avsätter 6 miljoner till varje område vilket innebär en utökad satsning på sammanlagt 18 miljoner.

1. Kunskapslyft inom hållbar miljö och idrott

Ett av de globala målen är att bekämpa klimatförändringarna. FN:s utvecklingsprogram skriver på sin webb att: *Klimatförändringarna är ett verkligt och obestridligt hot mot hela vår civilisation. Vidare kan man läsa att: Effekterna är redan nu synliga och kommer att bli katastrofala såvida vi inte agerar nu. Genom utbildning, innovation och efterlevnad av våra klimatförpliktelser kan vi göra nödvändiga förändringar för att skydda planeten.*

Alla verksamhetsområden berörs naturligtvis av denna skrivning, däribland idrotten och hur den bedrivs. Dessutom påverkas möjligheten att utöva vissa idrotter av till exempel klimatförändringarna.

Miljöeffekterna av idrott vet vi mycket lite om. Det kan vara relaterat till resor till och från aktiviteter, utrustning, mat och transport vid evenemang, markanvändning, planering och drift av idrottsanläggningar, med mera. Det finns stora kunskapsbrister och en del områden har inte studerats alls. Samhället står därmed inför en paradox som säger att vi vill att fler rör på sig men vi ser redan nu att det skulle kunna ge negativa miljökonsekvenser. För att undvika detta behöver vi mer kunskap.

Ambitionen med ett kunskapslyft är att börja fylla kunskapsluckorna, öka förståelsen och skapa användbara data och innovativa lösningar för att möta de som klimat- och miljöförändringarna som vi ställs inför.

CIF föreslår ett kunskapslyft för en hållbar miljö och idrott och att regeringen avsätter två miljoner år 2021 och därefter ökar anslaget succesivt med två miljoner per år till år 2023.

2. Kunskapslyft inom barn- och ungdomsidrott

Idrott utgör ett viktigt livsinnehåll för många barn och ungdomar. Förutom fysisk aktivitet ger idrottsrörelsen också individer möjlighet till demokrati och inflytande och bidrar till utvecklingen av god etik och socialt ansvarstagande.

CIF har i sin årliga uppföljning av statens stöd till idrotten emellertid visat att den föreningsdrivna barn- och ungdomsidrotten är stadd i förändring, dels genom att fler och fler kommersiella aktörer erbjuder sina tjänster, dels genom att tidiga elitsatsningar verkar bli allt vanligare. Detta leder till en ökad polarisering mellan de som tränar mycket och intensivt och de som knappt rör sig alls.

CIF:s egen rapport från år 2016, *De aktiva och de inaktiva*, visar att få i dag lever upp till den medicinska expertisens rekommenderade nivåer av daglig fysisk aktivitet. Trots ett stort intresse för idrott och motion bland unga i Sverige, och trots att den stora majoriteten säger sig vara fysiskt aktiva i både skolan och på fritiden, visar objektiva mätningar att en majoritet unga inte når rekommendationen om 60 minuters daglig fysisk aktivitet. Detta gäller särskilt äldre ungdomar och flickor i större utsträckning än pojkar.

En utmaning handlar om att ungas idrottsdeltagande i Sverige uppvisar tydliga socioekonomiska mönster. En fördjupad analys av jämlikheten inom idrotten 2018 visade entydigt att andelen unga som idrottar i förening är högst i socioekonomiskt starka grupper och lägst i svaga. Ojämlikheten är större bland flickor än bland pojkar. Till detta kommer att CIF i tidigare studier visat att hushållens kostnader för barn- och ungdomsidrott ökat under senare år i takt med att idrottsföreningar professionaliserat sin verksamhet och utbudet av avgiftsbelagda idrottsaktiviteter ökat (akademier, camps, privata tränare etc.).

Till detta kan adderas att barnkonventionen blev lag vid årsskiftet 2020 och det ger upphov till frågor kring hur idrotten lever upp till den och hur man arbetar med att förhindra att barn far illa.

Flera viktiga frågor måste därför ställas om barn- och ungdomsidrottens betydelse som verktyg för integration, uppfostrare, som formare av en framtida konkurrenskraftig elit och som hälsobringare. Mer forskning om hur idrott och fysisk aktivitet kan öka bland barn och unga och ge en mer jämlik hälsa är därför angelägen.

CIF föreslår en utökad satsning på forskning om barn- och ungdomsidrott med två miljoner år 2021 och därefter ökar anslaget succesivt med två miljoner per år till år 2023. Syftet med denna satsning är att utveckla ny kunskap som kan bidra till en förbättrad jämlik hälsa för kommande generationer.

3. Kunskapslyft för en ökad fysisk aktivitet i befolkningen

Fysisk inaktivitet är ett globalt folkhälsoproblem. Enligt WHO är en av fyra vuxna inte tillräckligt fysiskt aktiva globalt sett och mer än 80 % av världen ungdomar rör sig för lite. Varje år dör 5,3 miljoner människor i förtid på grund av sin inaktiva livsstil. Utifrån detta perspektiv kan fysisk inaktivitet anses vara ett lika stort folkhälsoproblem som rökning. Regeringen har även i den nya folkhälsopolitiken påpekat att framtidens hälsa ska vara jämlik och ett av delmålen är att främja ökad fysisk aktivitet.

Men för att uppnå en god jämlik hälsa hos hela befolkningen och även motverka livsstilsbetingade sjukdomar behöver vi mer kunskap om idrott och fysisk aktivitet och dess betydelse.

I CIF:s uppföljning av statens stöd till idrotten, framkommer socioekonomiska mönster vad gäller deltagande i idrott. Barn med högskoleutbildade föräldrar idrottar till exempel i större utsträckning än barn till föräldrar med lägre utbildning. Likaså idrottar barn i tjänstemannahushåll i större omfattning än barn i företag- eller arbetarhushåll. Barn till ensamstående idrottar i mindre utsträckning än barn till sammanboende föräldrar. Vid undersökningar av vuxnas fritid framträder även där ett socioekonomiskt mönster där andelen fysiskt inaktiva minskar i takt med stigande utbildningsnivå.

Trots omfattande forskning över många decennier, är förståelsen bristfällig vad gäller olika människors optimala träningsform för att uppnå bättre välbefinnande, hälsa och funktion. Idag föreligger visserligen en god kunskap om den generella betydelsen av fysisk aktivitet, men skillnaden vad gäller effekt och värde är stor mellan individer.

Regeringen har, efter att CIF lämnat in sin regeringsrapport i maj 2017, gjort en kraftsamling kring fysisk aktivitet genom *”Samling för daglig rörelse”* som bland annat innebär en skärpning av skollagen samt att undervisningstiden i idrott och hälsa utökats med 100 timmar i grundskolan. Regeringens initiativ att få fler barn och ungdomar aktiva är viktig. Inför framtida beslut innebär det också att mer kunskap behövs om villkoren och förutsättningarna för olika grupper av människor att vara regelbundet fysiskt aktiva. Viktiga frågor att ställa är: Vilka miljöer främjar respektive hindrar utövandet av regelbunden fysisk aktivitet? Vilken mening tillskriver människor olika former av rörelsekulturer och hur kan de grupper som är i störst behov av fysisk aktivitet nås?

I enighet med den nya folkhälsopolitiken föreslår CIF att ytterligare satsningar görs för att stärka forskning inom idrott och fysisk aktivitet. CIF föreslår en utökad satsning på 2 miljoner 2021 och därefter ökar anslaget succesivt med 2 miljoner per år till år 2023.

Syftet är att öka kunskapen om hur människor i alla åldrar kan ges möjligheter att utöva idrott och fysisk aktivitet oavsett socioekonomi, etnicitet och funktionsnedsättning. Att utveckla ny kunskap inom dessa områden skapar förutsättningar för en mer jämlik hälsa i befolkningen.

Stärka svensk idrotts internationella konkurrenskraft

Ett av statens idrottspolitiska mål är att stärka idrotters internationella konkurrenskraft. I detta syfte har Riksidrottsförbundet tagit fram en svensk modell för organisering av bland annat riksidrottsuniversitet och elitidrottsvänliga lärosäten. I denna satsning ingår flera utvecklingsdelar varav en är forskning och utveckling som bland annat innebär samverkan mellan lärosäten och idrottsrörelsen när det gäller praktikhäns forsking och utveckling. Ett område som idag har potential att utvecklas i Sverige. Ett exempel är forskning om kvinnor och idrott. Inom detta område ser CIF att det finns ett stort behov av forskning för att främja en hållbar elitidrott för kvinnor. CIF föreslår att Sverige likt Norge gör satsningar för att stärka detta område.

CIF har erfarenhet av praktikhäns idrottsforskning och under åren 2011-2013 gjordes bland annat en extra satsning med tre miljoner kronor på praktikhäns idrottsforskning inom fysiologi på Nationellt Vintersportcentrum (NVC) vid Mittuniversitetet. Satsningen var upptakten till en mångdubbel finansiering av NVC då andra finansiärer följde efter och gick in som intressenter. Nationellt Vintersportcentrum har idag en ledande position inom forskning om vinteridrotter och har också starkt bidragit till svensk idrotts internationella konkurrenskraft inom dessa idrotter.

Satsningen på praktikhäns idrottsforskning är tänkt att ske i nära dialog med akademien och den svenska idrottsrörelsen där CIF föreslås fungera som ett samordnande organ.

CIF:s styrelse föreslår en ökning av anslaget med ytterligare tre miljoner under de kommande åren för att satsa på praktikhäns idrottsforskning och stärka svenska idrotters internationella konkurrenskraft.

Sammanfattning av budgetunderlag

CIF föreslår således en utökad satsning på idrottsforskning med 21 miljoner år 2021-2023 som syftar till en hållbar framtid för miljön och för hälsan. Satsningarna föreslås ske i nära dialog med den svenska idrottsrörelsen och akademien.

Kopia till: Kulturdepartementet och Sveriges Riksidrottsförbund